

PRESSITEADE nr 41/23

Luxembourg, 2. märts 2023

Kohtujuristi ettepanek kohtuasjas C-723/21 | Stadt Frankfurt (Oder) ja FWA

Joogiveepoliitika: kohtujurist Medina hinnangul on liikmesriigid kohustatud mitte andma luba projektile, mis võib kahjustada veekogu kvaliteeti

Projekti heakskiitmine on lubatud ainult siis, kui selle elluviimisel ei ole kahjulikke tagajärgi joogiveele, millega puudutatud piirkonna elanikke varustatakse

Cottbusi kaevandus-, geoloogia- ja tooraineamet (Saksamaa) kiitis heaks ettevõtja Lausitz Energie Bergbau AG esitatud taotluse tehisjärve rajamiseks. Sel järvel, mis luuakse pruunsöekaevanduse ülejutamise teel, oleks ülevool Spree jõkke. Järve loomise korral on ülevoolu kaudu väljuva vee sulfaadisisaldus oluliselt suurem kui Spree jõe juba olemasoleval veel.

Spree jõgi on üks kohtadest, mida Frankfurter Wasser- und Abwassergesellschaft (FWA) kasutab joogivee tootmiseks, ja jõe vee sulfaadisisaldus on juba suur, pärinedes suletud pealmaakaevandustest. Veevarustustorustikesse juhitud joogivesi peab vastama teatavale sulfaadi piirnormile, mida FWA on seni vaevu järginud. Oderi-äärne Frankfurt ja FWA kardavad, et sulfaadisisaldus Spree jõe vees ületatakse kõnealuse juurdevoolu tõttu ja et nad peavad joogivee tootmise seal lõpetama või selle tehniliselt täielikult ümber korraldama. Oderi-äärne Frankfurt ja FWA esitasid seetõttu kaebuse otsuse peale, millega planeering heaks kiideti.

Verwaltungsgericht Cottbus (Cottbusi halduskohus, Saksamaa) esitas Euroopa Kohtule mitu eelotsuse küsimust, milles palutakse esimest korda tõlgendada veepoliitika raamdirektiivi¹ artikli 7 lõiget 3. Selle sätte kohaselt tagavad liikmesriigid kindlaksmääratud veekogudele vajaliku kaitse eesmärgiga hoida ära nende kvaliteedi halvenemine, et vähendada joogivee tootmiseks vajalike veepuhastustoimingute ulatust, kusjuures liikmesriigid võivad kõnealustele veekogudele kehtestada kaitsevööndid.

Kohtujurist Laila Medina esitas tänases ettepanekus oma seisukohad, tuletades meelde tähtsust, mille omistab keskkonnaõigusele ELi esmane õigus.

Õigusliku staatusega seoses märkis kohtujurist, **et juriidilised isikud, kes riigisisese õiguse alusel tegelevad joogivee tootmise ja puhastamisega, või isikud, kellele on joogivee tootmine ja puhastamine ülesandeks tehtud, võivad esitada pädevale asutusele**, kes vastutab sellisele projektile loa andmise eest, mis võib avaldada kahjulikku mõju joogivee puhastustoimingute ulatusele, **nõude täita veepoliitika raamdirektiivis sätestatud kohustusi. Vajaduse korral võivad kõnealused juriidilised isikud esitada selle nõude maksmapanekuks kaebuse pädevale kohtule.**

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2000. aasta direktiiv 2000/60/EÜ, millega kehtestatakse ühenduse veepoliitika alane tegevusraamistik (EÜT L 327, 22.12.2000, lk 1; ELT eriväljaanne 15/05, lk 275).

Kohtujurist Medina täpsustas seejärel liikmesriikide kohustuse ulatust joogivee tootmisel kasutatavatele veekogudele vajaliku kaitse tagamisel. Kohtujuristi hinnangul on see kohustus **siduv** ja on asjassepuutuv konkreetsete projektide heakskiitmisel. **Liikmesriigid peavad rakendama vajalikke meetmeid, et saavutada veepoliitika raamdirektiivi konkreetsed eesmärgid.** Veelgi enam, **mõiste „vajalik kaitse“ kasutamine artikli 7 lõikes 3 viitab ennetuspõhimõtet arvestades sellele, et enne konkreetsele projektile loa andmist peab pädev asutus esmalt veenduma, et projekt ei avalda kahjulikku mõju joogivee tootmiseks kasutatavate veekogude kvaliteedile.** Liikmesriigid peavad võtma vajalikud kaitsemeetmed eesmärgiga tegutseda ennetavalt ja hoida ära vee kvaliteedi halvenemine, vähendada vajalike veepuhastustoimingute ulatust, tagades seeläbi veevarude säästva kasutamise, ning hoida ära olukord, kus on vaja rakendada parandusmeetmeid. Kõnealune kohustus kehtib sõltumata sellest, kas veekogu asub kaitsevööndis või väljaspool kaitsevööndit veepoliitika raamdirektiivi tähenduses.

Seejärel tõdes kohtujurist, et vee kvaliteedi halvenemine tekib juhul, kui projekt võib ületada joogivee direktiivi² alusel kehtestatud parameetreid. Juhul, kui tegemist on parameetrite (nagu sulfaat) monitoorimisega, siis tuleb tuvastada võimalik risk inimeste tervisele.

Viimaseks hindas kohtujurist Medina pädeva asutuse kohustusi projekti heakskiitmise üle otsustamisel. Konkreetselt on asutus kohustatud jätma projektile loa andmata, kui projekt võib joogivee tootmiseks kasutatava veekogu kvaliteeti halvendada. **Veepoliitika raamdirektiivi artikli 7 lõige 2 lisab veepoliitika raamdirektiivi alusel toimuvale huide tasakaalustamisele täiendava punkti, mille kohaselt on projektile loa andmine võimalik üksnes juhul, kui selle elluviimisel ei ole kahjulikke tagajärgi veele, millega puudutatud piirkonna elanikke (kraanist) varustatakse.** Kohtujuristi hinnangul tähendab see, et projektile võib loa anda ainult siis, kui projekt sisaldab – olenevalt asjaoludest – vajalikku meetmete kogumit, et tagada, et vastavust joogivee direktiivile ei kahjustata.

MÄRKUS: Kohtujuristi ettepanek ei ole Euroopa Kohtule siduv. Kohtujuristi ülesanne on täiesti sõltumatult teha Euroopa Kohtule ettepanekuid talle määratud asjade õigusliku lahenduse kohta. Euroopa Kohtu kohtunikud asuvad selles kohtuasjas nõu pidama. Kohtuotsus tehakse hiljem.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriikide kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teistele liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Ettepaneku [terviktekst](#) on CURIA veebileheküljel alates selle ettekandmise päevast.

Täiendavat teavet annab Marta Osleja ☎ (+352) 4303 6005.

Hoiame ühendust!

² Nõukogu 3. novembri 1998. aasta direktiiv 98/83/EÜ olmevee kvaliteedi kohta (EÜT L 330 5.12.1998, lk 32; ELT eriväljaanne 15/04, lk 90).